

Sygn. akt VU 170/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

11 marca 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : sekr. sądowy Izabela Niedobocka-Kępa

po rozpoznaniu 11 marca 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy **A. K.**

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania **A. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 7 czerwca 2019 roku

sygn. (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e .

Sygn. akt V U 170/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 7 czerwca 2019 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej A. K. prawa do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 29 kwietnia 2018 roku do 27 maja 2018 roku oraz 29 maja 2018 roku do 5 sierpnia 2018 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) im. S. w W. oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 29 kwietnia 2018 roku do 27 maja 2018 roku, od 29 maja 2018 roku do 5 sierpnia 2018 roku w kwocie 7 565,60 zł wraz z odsetkami od dnia doręczenia decyzji do dnia zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona wykorzystwała okres niezdolności do pracy niezgodnie z przeznaczeniem (naruszając art. 17 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa) świadcząc pracę w firmie (...).

Od powyższej decyzji ubezpieczona złożyła odwołanie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał wcześniejsze twierdzenia.

Sąd ustalił co następuje:

W okresie od 18 kwietnia 2017 roku do 28 września 2018 roku ubezpieczona A. K. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w (...) Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego im. S. (...) w W. (dalej: (...)) na stanowisku Administratora Osiedla (...).

Ubezpieczona była niezdolna do pracy m.in. od 24 kwietnia 2018 roku do 27 maja 2018 roku, od 29 maja 2018 roku do 30 czerwca 2018 roku oraz od 1 lipca 2018 roku do 5 sierpnia 2018 roku. W okresie od 24 kwietnia 2018 roku do 28 kwietnia ubezpieczona pobierała wynagrodzenie za czas choroby. Od 29 kwietnia 2018 roku do 27 maja 2018 roku, a następnie od 29 maja 2018 roku do 5 sierpnia 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacał ubezpieczonej zasiłek chorobowy z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...).

W trakcie trwania zwolnienia lekarskiego, ubezpieczona 21.05.2018 r. zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą w R. reprezentowaną przez B. F. umowę zlecenia. Zgodnie z treścią umowy, ubezpieczonej za przygotowanie dokumentacji kadrowej miało przysługiwać wynagrodzenie w kwocie 2 100 zł netto. Nadto, prezes spółki (...) B. F. zapewnił ubezpieczoną, iż po prawidłowym wykonaniu czynności z tytułu umowy zlecenia, zostanie ona zatrudniona na podstawie umowy o pracę na stanowisku koordynatora. Po sporządzeniu dokumentacji kadrowej, ubezpieczona chcąc się wykazać celem uzyskania stałego zatrudnienia, wykonywała na rzecz spółki (...) w kolejnych dniach następujące czynności: przygotowywanie umów zlecenia dla rekrutowanych pracowników, wyszukiwanie im mieszkań i inna pomoc np. załatwianie jedzenia czy butów pracownikom, przygotowywanie odpowiednich tłumaczeń. 10 lipca 2018 roku ubezpieczona poinformowała przedstawicieli spółki (...) o konieczności zawieszenia zlecenia ze względów osobistych. Kontynuacja czynności miała nastąpić około 28 lipca 2018 roku, co jednak nie nastąpiło. 27 czerwca 2018 roku spółka (...) na wskazany przez ubezpieczoną numer konta przekazała kwotę 300 zł za zakup teczek, a następnie 5 lipca 2018 roku kwotę 500 zł na zaliczki dla pracowników z Ukrainy. Ponieważ za wykonane faktycznie czynności ubezpieczona nie otrzymała wynagrodzenia dlatego 24 sierpnia 2018 roku ubezpieczona wezwała spółkę (...) do zapłaty. 19 września 2018 roku otrzymała od przedstawiciela spółki (...) wynagrodzenie w wysokości ok. 1600 zł w gotówce. Ubezpieczona potwierdziła – własnoręcznym podpisem zawarte w „klauzuli poufności” oświadczenie, iż ww. spółka uregulowała wobec niej wszelkie należności. W następstwie przeprowadzonej kontroli PIP, 24 września 2018 roku ubezpieczona została zgłoszona do obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego z tytułu wykonywania umowy zlecenia z datą powstania obowiązku ubezpieczeń na dzień 21 maja 2015 roku.

Decyzją z 7 czerwca 2019 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej A. K. prawa do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 29 kwietnia 2018 roku do 27 maja 2018 roku oraz 29 maja 2018 roku do 5 sierpnia 2018 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) im. S. w W. oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 29 kwietnia 2018 roku do 27 maja 2018 roku, od 29 maja 2018 roku do 5 sierpnia 2018 roku w kwocie 7 565,60 zł wraz z odsetkami od dnia doręczenia decyzji do dnia zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia.

Dowód: akta organu rentowego:

- wiadomości mailowe,
- pisma z: 23.01.2019r. i z 4.03.2019r.,
- zestawienie zaświadczeń,
- wyjaśnienia ubezpieczonej,
- pismo (...) sp. z o.o.

- wezwanie do zapłaty,
- umowa zlecenia,
- pismo (...) z 15.04.2019r.,
- decyzja ZUS z 7.06.2019r. wraz z protokołem

pismo z PIP z 10.10.2018r. k. 9-9v., pismo ubezpieczonej z 3.07.2019r. k. 13, oświadczenie z 19.09.2018r. k.14, przesłuchanie ubezpieczonej k.24v.-25v., pismo z ZUS z 6.12.2019r. k. 34, ZUS ZUA i ZWUA k. 36-37, pismo PIP wraz z kopią dokumentacji kontroli k.38-83, pismo (...) sp. z o.o. z 10.11.2019r. k. 85-85v, rachunek do umowy zlecenia k. 86, potwierdzenia wykonania przelewów k.87-88, klauzula poufności k.89-90, zgłoszenie ZUS k.91-92

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie materiały dowodowe w postaci w/w dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały, a także w oparciu o przesłuchanie ubezpieczonej, które wraz z pozostałymi dowodami tworzyło spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy. Przy czym Sąd dał wiarę dowodowi z przesłuchania ubezpieczonej jedynie w zakresie w jakim nie było ono sprzeczne z pozostałym zebranych w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 ze zmianami) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Na mocy art. 17 ust. 1 ww. ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do zasiłku z powodu wykonywania pracy zarobkowej per se, bowiem wykonywanie pracy zarobkowej, niezależnie od jej wpływu na stan zdrowia ubezpieczonego, stanowi samodzielną negatywną przesłankę (podstawę) utraty prawa do zasiłku chorobowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2008r., II UK 26/08). Pracą w rozumieniu przepisu art. 17 ust. 1 ustawy jest praca w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych – stosunku pracy, stosunków o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012r., I UK 70/12).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że ubezpieczona utraciła prawo do zasiłku chorobowego za okresy wskazane w decyzji.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, iż w okresach orzeczonej niezdolności do pracy, ubezpieczona wykonywała pracę zarobkową. Ubezpieczona wykonywała bowiem czynności wynikające z tytułu umowy zlecenia za które otrzymała wynagrodzenie. W ramach zawartej umowy zlecenia, ubezpieczona wykonywała także inne czynności poza tymi, które wynikały z formalnego zapisu w umowie. Ubezpieczona sama wskazała, że wykonywała czynności ponad zapis umowy co było spowodowane tym, iż zgodnie z zapewnieniem zleceniodawcy, po prawidłowym wykonaniu powierzonych czynności, miała zostać zatrudniona na podstawie umowy o pracę. Sąd uznał, iż łącząca strony umowa zlecenia w rzeczywistości obowiązywała wcześniej i trwała dłużej niż wynikało z egzemplarza umowy przedstawionego przez ubezpieczoną (28.05.2018 r.). Zauważyć należy, iż przedłożony egzemplarz umowy została samodzielnie w zakresie dat wypełniona przez ubezpieczoną pismem ręcznym (drugiego egzemplarza nie ma bo ubezpieczona zabrała go w lipcu 2018 r.), a z treść przedłożonej umowy -choćby w zakresie samych dat- widoczna

jest sprzeczność nawet ze stwierdzeniami ubezpieczonej która wskazywała, że co prawda zawarcie umowy nastąpiło w okresie jej niezdolności do pracy ale jej wykonanie (jednodniowe- 28.05.2018 r.) nastąpić miało w przerwie między niezdolnościami do pracy. Niewiarygodne w ocenie Sądu są twierdzenia ubezpieczonej, że czasochłonne czynności do których się zobowiązała w umowie zlecenia była w stanie wykonać w ciągu jednego dnia. Na marginesie podkreślić należy, że mając na uwadze schorzenie na które cierpiała ubezpieczona i ciągłość zwolnień (w tym kolejne od 29.05.2018 r.) również niewiarygodna jest okoliczność, iż w dniu 28.05.2018 r. ubezpieczona uzyskała zdolność do pracy. Nadto ubezpieczona nie zaprzecza, że w okresie niezdolności do pracy wykonywała szereg różnych czynności (usług) na rzecz spółki (...), przy czym w jej ocenie było to robione grzecznościowo i celem wykazanie się aby otrzymać stałą pracę po zwolnieniu się z dotychczasowego stosunku pracy w (...) w W. (ubezpieczona uważała, że z uwagi na swoje schorzenie nie będzie mogła tam być dalej zatrudniona). Bez znaczenia dla oceny spełnienia przez ubezpieczoną przesłanki z art. 17 ww. ustawy pozostaje fakt, czy wykonywane przez nią czynności były określone w pisemnej umowie zlecenia i czy ostatecznie otrzymała za nie wynagrodzenia na jakie się umawiała. Zauważyć należy, iż ubezpieczona różnymi sposobami dochodziła (i to skutecznie) od spółki (...) wynagrodzenia za świadczone usługi.

Tym samym uznać należy, że ubezpieczona utraciła prawo do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego za przedmiotowy okres.

Ubezpieczona jest także zobowiązana do zwrotu pobranego zasiłku chorobowego.

Jak stanowi przepis art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j.t. ze zm) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy systemowej, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Tutejszy Sąd podziela stanowiska Sądu Najwyższego w zakresie określenia zachowań kwalifikowanych jako świadome wprowadzenie w błąd organu rentowego do których zalicza się bezpośrednio oświadczenie nieprawdy we wniosku o świadczenie, przemilczenie przez wnioskodawcę faktu mającego wpływ na prawo do świadczenia oraz okoliczność domniemanego współdziałania wnioskodawcy z innymi podmiotami we wprowadzeniu w błąd organu rentowego (niepubl. wyrok Sądu Najwyższego z 27.01.2011r., II UK 194/10).

Z okoliczności sprawy wynika, że ubezpieczona będąca z zawodu ekonomistą miała świadomość tego, że przebywając na zwolnieniu lekarskim powinna powstrzymać się od innych aktywności tj. wykonywania czynności z tytułu umowy zlecenia za które otrzymywała wynagrodzenie. Zatem należy przyjąć, iż wypłata zasiłku nastąpiła na podstawie świadomego wprowadzenia przez ubezpieczoną w błąd organu rentowego wypłacającego świadczenie na skutek przemilczenia przez ubezpieczoną okoliczności powodujących utratę prawa do zasiłku. Ubezpieczona powinna była poinformować organ dokonujący wypłaty świadczeń, iż podjęła aktywność stanowiącą pracę zarobkową. Jeżeli ubezpieczona jak w niniejszej sprawie przedkłada za sporne okresy zaświadczenia lekarskie u pracodawcy, a jednocześnie, co ustalono bezspornie w niniejszym postępowaniu, w tych samym okresie świadczy pracę zarobkową wykonując czynności z tytułu umowy zlecenia, to niewątpliwie wprowadza w ten sposób w błąd organ rentowy co do okoliczności warunkujących powstanie prawa do zasiłku chorobowego. Zatem, ubezpieczona nie ma prawo do zasiłku chorobowego, a pobrane świadczenie jest więc świadczeniem nienależnym i powinno zostać zwrócone.

Mając na uwadze powyższe, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.